

HETILAP.

A zentai járás és környékének közlönye.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

EGYES SZÁM ÁRA 5 KR.

Szerkesztőfélig a
kiadóhivatal:
SCHVARCZ SÁNDOR
könyvkereskedése,
hová ugy a lap szelle-
mi részét illető közle-
mények, mint az előfi-
zetések és hirdetések
is küldendők.
Kéziratok vissza
nem adatnak.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . 2 ft.
Fél évre . . . 1 ft.
Hirdetési díjak:
Egész oldal 16 ft.
Fél . . . 8 ft. 50
Negyed . . . 4 ft. 50
Bélyegdíj 30 kr.
Többesrét hirdetésnél
megfelelő engedély.
Nyitlér petit
sora 10 kr.

A helyzetről.

Gyakran erős kísértésnek vagyunk kitéve, számtalanszor dobják elibünk a kihívás keztyűjét szándékossan, hogy programunkhoz hűtlenül személyeskedésre vetemedjünk.

A támadások, rágalmozások azonban oly modortalan és illemtelen kifejezésekben tartvák, hogy azokra reflektálni csak akkor tudnánk, ha e közmondást: „le styl C'est l'homme“ csak másokra, de magunkra ráolvashatónak nem tartanók. Hallgatással győzni, az ilyen mű sárral dobálást, volt feltett szándékunk és ettől eltérnünk tiltja jobb izlésünk és olvasó közönségünk iránt való tisztességérzetünk.

Egyesek szolgálatába szegődni, vagy személyeskedés céljából, vagy tán vallás, nemzetiség gunyolására lapot sosem alapítottunk volna. Főcélunk volt és marad a közérdek hű szolgálata, a közügy kárára egymás közt viaskodók engesztelése. És ez irányról való eltérítésünkre bár honnét jövő csábító ígéretek vagy támadások, süket fülekre fognak nálunk találni. Nehéz, czélul kitűzött feladatunkban ugy is csak egy a támaszunk: lelkiismeretesen mindent megtenni, mi annak elérésére vezet.

* * *

A gyarusítás fegyverével élni a jelenkor gyengéi közé tartozik. A legnemesebb intenciók, a legönzettelenebb fáradozás sem talál elismerésre. És hogyha az ily fáradozásokat a siker nem koronázza teljesen, kárörvendve törünk pálezát azok felett, kik ifju hevükben a czéltáblán tullóttak.

Bankóhullás idejét is éltük, a főke kereste a befektetést, jövedelmezőnek ígérkezett.

A 25.000 frt közigazgatási alapot jövedelmezőbbé teendő bérházba, drága pénzen bérelt, kunyhókban tengődő iskoláink helyett felépített a törvény kívánalmainak megfelelő népiskolai és gymnasiumi épületekbe fektették be, városunk ügyeit intézői.

Meg is hozták ez épületek a busás kamatokat, míg mezőgazdasági terményeink magas ár mellett bő jövedelmet adtak, míg ennek folytán városunk élénk kereskedelme a tulzott üzleti bérleteket megbirta. Ötös kamat helyett 10-nél is többet hozott: de a gazdasági válság és üzletpangás beálltával a földek meg a nagyvendéglő jövedelme 20—25%-al, az üzlethelyiségek (részben üresen maradtak) hasznobérei csaknem 50%-kal apadtak.

Igy történt azután, hogy a közigazgatási alap megtérítésére irányzott összegeket nem lehetett folyósítani, sőt a város jövedelmének mind nagyobb mérvben való

csökkenése következtében a betetőzést igénylő intézmények költségeit is a még megmaradt közigazgatási alaphól kellett fedezni, ha csak nem a tanács elleni párt által bubusként odaállított közkölttség vetetik ki az adózó polgárookra.

A kényszerhelyzetben a kevésbé közvetlenül terhelőhöz folyamodott tanácsunk és a közigazgatási alap majdnem teljesen vétetett kölesönkép igénybe.

Hogy az 1885. és 1886-iki mostoha évek a városi háztartást ily kalamitásokba sodorták, annak oka bizonyára abban rejlik, hogy erőnket tulfeszítve, lóhalálában, a bekövetkezhető körülmények vagy esélyek tekintetbevétele nélkül, akarta tanácsunk a minden téren mutatkozó elmaradottságunkat orvosolni. Nagyobb volt a buzgalom kellenél, a tulfeszített hurok elpattantak és csakis a főntemlített kivételes eszközök felhasználásával lehetett a helyzeten segíteni.

Hatalmas „veto“-t dörögtek tanácsunk felé e mostoha körülmények, mignem az 1887. év bő termése a városi földek jövedelmét öregbítvén, a tanács által minden oldalról a takarékoság meghonosítatván, háztartásunkban az egyensúly nem csak helyreállott, hanem lehetővé vált, hogy a közigazgatási és más alapok megtérítéséhez hozzá foghassanak. (Folytatjuk.)

TÁRZA.

Villamos uton.

— Humoreszk. —

V.

Woldemár most elmondott mindent, mi közte s Rezső közt történt, valamint első találkozását is.

Zsuzsi, legyőzötve ama iszonyu bizonyosságtól, hogy megcsalatott, a sophára dőlt s arczát két kezébe rejté.

„Oh,“ végzé Woldemár fájdalmasan felzgatott hangon, „és én vagyok mindennek oka! Ez bánt engem annyira. Ha én mindjárt első találkozásunk alkalmával megmondtam volna, hogy te Zsuzsi nővérem vagy, akkor békét hagyott volna neked! De azt hívtm, hogy másnap elutazik, s így meghagytam ama csalódásban, a távirónő felől.“

„Hát most tudja ki vagyok?“ kérdé Zsuzsánna halkán s zsebkendőjét arca elé vevé.

„Persze, hogy most már tudja,“ mondá, de csak azért, hogy megnyugtassa, mert nem volt igaz.

„Hol lakik? A . . . a váruti hotelben?“

„Igen, de vigasztalódjál, lesz gondom, hogy senki sem tudja meg, mi történt köztetek! Beesü-

letszavát kell adnia, hogy hallgatni fog, különben párbajra kerül a dolog.“

„Az égér kérlek!“ kiáltott fel Zsuzsánna.

„Eddig megtagadta tőlem! de felkerem Miksát, hogy tanum legyen s elküldöm Rezsőhöz.“

Zsuzsánna iszonyodott azon gondolattól, hogy Woldemár párbajra gondolt.

„Ennek soha sem szabad megtörténnie, Woldemár! nem szabad párbajba keveredned! Gondolj anyáinkra és testvéreinkre! Ne tedd! Inkább el akarom viselni a gunyt és rozsz hírnevet.“

Zsuzsánna hevesen fonta karjait bátyja nyakába s kisírt szemével oly különös, megható módon tekintett reá, hogy ez megindulást érzett.

Végre kibontakozott huga ölelő karjaiból.

„Eressz el Zsuzsánna! Azt fogom tenni, mit helyesnek és szükségesnek tartok.“ — De amint látom, két óra van már, folytatá, egy-zerre szokott hangját véve föl. „Rögtön a közegészségi hivatalba kell mennem! két óra múlva talán itt vagyok ismét! Mikor kell neked hivatalba menned?“

„Három óraker!“

Woldemár ismét felvevé felöltőjét anélkül, hogy csak hozzá is nyult volna az ebédhez.

„Igérd meg nekem Zsuzsánna, mondá kezét nyujtva, hogy erőlyesen fogod visszautasítani ama

gazembert, Rezsőt, ha még egyszer, levélben vagy személyesen közeledni akarna hozzá?“

Zsuzsánna ezt megígérte s Woldemár eltávozott.

Hugának említése anyjáról és testvéreiről forró párbajvérét nagy mértékben lehütötte s midőn most menésközben minden okot egy Rezsővel való párbaj mellett és ellen megfontolt, azon felfelezést tette, hogy neki ehhez tulajdonkép nincs is oly nagy joga, és biztos meggyőződése szerint el kellett ismernie, hogy Rezső Zsuzsánát nem bántotta meg akarattal.

„Hiszen idegen volt előtte,“ mondá magában, „épp ily joggal kellene minden távirónőt megvédenem. Igen, másképp állna a dolog, ha Rezső tudta volna, hogy a szép távirónő az én nővérem! Hogyha ezt tudva akarta volna a leányt egy kalandja miatt feláldozni, akkor forogna csak fenn sértés.“

Ezeket sugá neki egy belső hang, amelyre azonban nem akart hallgatni.

Zsuzsánna hangosan sirva egy sophára veté magát s könyei sűrűn hullottak. De az új rémkép, a bátyja és Rezső közti párbaj, még fájdalmában sem engedett neki nyugtot. Kétségbeesetten fördelé kezeit s nem tudta, mikép vegye elejét a bajnak.

Helyi és vidéki hírek.

— Október hó 4-én Ő felsége nevenapján a rom. kath. templomban dísz isteni-tisztelet tartatott, melyen egy a gymn. valamint a népiskolai tanulók tanáraik- illetve tanítóikkal, továbbá a városi tanács, a járásbíróság és adóügyi hivatalnokok és nagyszámu közönség vett részt.

— Eljegyzés. Barta Károly nagyvárad kereskedő jegyet váltott Lövy Janka kisasszonnyal Lövy Adolf kedves leányával. Az eg. áldása kísérvé kötetlen frigyüket.

— Hymen. Fischer Simon ur. az Özv. Déry Manoné czég üzletvezetője eljegyezte a szép műveltségű és jelesen képesített tanítónőt, Klein Etelka kisasszonyt. A midőn a mátkapárnak szivéből gratulálunk, ohajtjuk egyuttal, hogy Klein kisasszonynak e kitünő tanerőnek minél előbb alkalom nyíljon tehetségét városi tanügyünk előmozdításában hasznosíthatni.

— Az október 3-án megtartott megyei közgyűlés első tárgyaként városunk kérelme, törvényhatósággá leendő alakulása iránt, melyet a belügyminiszterium jelentéstétel végett tett át a megyéhez, volt kitérve. Az erre vonatkozó állandó választmányi határozat felolvasatván, a közgyűlés által észrevétel nélkül fogadtatott el. Eszerint a megye városunk ebbeli törekvésehez nem járul hozzá és bele nem egyezését a kérelemlevélben felhozott indokok megegyezésével és a nálunk létező bonyodalmas politikai viszonyok felemelítésével indokolja. Ugyan e gyűlés elhatározta Zenta városnak a megyei nyugdíjalaphoz való hozzájárulási kötelezettségét, továbbá helyben hagyta Zenta város közgyűlésének határozatát a vasútépítési ügyben megállapított összegnek beszerzésére kiküldött háromtagu bizottságnak megbízása tárgyában és elvetette Kozics és társainak ez ügyben beadott felebbezését.

— Lámpa robbanás történt a főtéren a Vuits Pál-féle ház sarkán, az elmúlt szerdán 1/4 8 órakor este. A robbanás nagy sistergést okozott és a kiömlő gázolaj lángoszlopát a szél egész a Singer-féle bolt ajtajáig hordta úgy, hogy az ott levők a lángokat a pinczéből áradozónak vélvén nagy rémülettel osontak az utcára. A lámpaoszlop körül előmlött gázolaj még akkor is terjedelmes lángot képezett, de a Singer-féle üzlet személyisége azt egy pokrócczal azonnal elborította és elfojtá. — Megemlítjük itt, hogy lángoló petroleum, spiritus, vagy zsír legkönnyebben úgy oltható el, ha nedves szövettel beborítjuk és föle a lángot tápláló levegőt elzárjuk.

— A zentai izr. nőegylet mult hó 29-én megtartott tánczosoruját, bár nem volt szokás-

szerűen látogatott, mégis sikeresnek mondható, mert tiszta jövedelme közepesnek mondható, és meghaladja a 45 frtot. A jelen voltak fesztelenül jól mulattak, úgy, hogy az estély egész kedélyes színt öltött. A férfiak mindent elküvettek a nők mulattatására, ami sikerült is nekik. A jelen volt hölgyek közül a következőket soroljuk fel: Fabritzky Róza (Szegedről), Hailbrun Jolánka, Kohn Berta, Politzer Sarolta kisasszonyok; Bergel Lajosné, Dr. Freund Sándorné, Fischer Dávidné, Freund Ernesztine, Hegyi Lajosné, Hubert Jakabné, Dr. Glücksthal Adolfné, özv. Glücksthalné, Hirschenhauser Hermanné, Kohn Mórné, Kohn Ida, Kohn Sámuelné, Szalay Jakabné, Dr. Wilhelm Adolfné (Szabadkáról). A fennjelzett tiszta jövedelemhez felülírtéseikkal a következők járultak: Brichta Mórné, Deutsch Lajos, Bukott szinigazgatók, Sziklássy Geatiné 2-2 frt, Dr. Spitzer Mór 1.80, Pongrácz Gyula, Roer József, Nobel Károly, Dr. Gelbmann Mór, Kozár Péter 1.40 krjával, Rothmann Czéhia, Braun Jakabné, Guttmann Rudolfné, Berger Józsefné, Bergel Mórné, Bergel Adolfné, Dr. Lendvay Mór, Frankl Henrik, Löwy József, Brichta Mór, Deutsch Farkas, Bergel Jakabné 1-1 frt, Dr. Glücksthal Adolf, Kohn Mór, Kohn Sámuel, Bergel Lajos, Szalay Jakab, Dr. Freund Sándor, ifj. Kohn Ignác, özv. Glücksthalné 80 krjával, Jakobovitsné 2 frt, Branovacký Csedó, Frank József, Hirschenhauser József, Kohn László, id. Kohn Ignác, Klein Lipót, Berger Ignác, Hirschenhauser Manó, Hirschenhauser Hermanné, Kohn Ida, Dr. Wilhelm Adolfné, Löwy Ede, Barkóczy Izsó, Grünwald Ignác, Flesch Ignác, Krausz Farkas, özv. Freund Ernesztine, Weber Károly, Stark Sándor, L. S., Horovitz Lipót, Hauer Tóbiás, Komáromy Béla, Ormos Kálmán 40 krjával, Fischer Dávid, Bergel József, Hubert Jakab, Hailbrun Sámuel, Hegyi Lajos 30 krjával. Az adakozóknak ez uton mond az elnökség hálás köszönetet. — Egy igen szép indítványt terjesztett Dr. Glücksthal Adolf ur, köztestületben álló derék orvosunk, a szűnóra alatt, felköszöntő alakjában a jelen volt elnöknő és tisztársaihoz. Ugyanis javaslatba hozta, hogy helyezzen az egylet ismét egy ágyat a városi kórházba. A költségek részben adakozásokból lennének fedezendők, miért is felkéri a jelenlevőket az adakozásra, mit részéről 3 frttal meg is kezd. Az indítvány lelkesedéssel fogadtatott s a helyszínen a következő adakozások történtek: Barkóczy Izsó 5 frt, Dr. Freund Sándor 3 frt, Kohn Sámuel, Dr. Spitzer Mór 2-2 frt, Bergel Lajos, Flesch Ignác, Frank József, Hirschenhauser Manó, Hegyi Lajos, Hirschenhauser József, Dr. Gelbmann Mór, id. Kohn Ignác, Dr. Lendvay Mór, Klein Lipót, Löwy Ede (Szeged), Pongrácz Gyula, Szalay Ja-

kab 1-1 frt, Weber Károly 1.50 kr, N. N. 60 kr. Több urnó ajánlott, az ágy felszereléséhez szükséges anyagot. Tekintve, hogy az ágy költsége jóval felülhaladja az eddig begyűlt összeget, adakozások továbbra is szívesen fogadtatnak és annak idején hírlapilag fognak nyugtáztatni. (T.)

— Megyénkbeli néhány város költségvetési előirányzata 1889. évre. Baja város szükséglete 290,112 frt 21 kr, fedezett 268,157 frt 38 kr, hiány 21954 frt 86 kr, mely 20%-ban megállapítandó pótdával fedezendő. — Ó-Becse város kiadása 188,697 frt 09 kr bevétele 145,217 frt, fedezendő hiány 43,480 frt 09 kr. — Újvidék kiadása 262,797 frt, bevétele 189,726 frt; hiány 73,071 frt mely 45% közs. pótdával fog fedeztetni. — Zombor kiadása 202,183 frt 59 kr, bevétele 116,360 frt 77 kr, hiány 85,822 frt, 82 kr, mely összeg a fogyasztási adóra kivetendő 10%-os pótlékból és az állami egyenes adóra kivetendő 44%-os pótdából fedeztetik. — Zenta város kiadása 247,697 frt 98 1/2 kr, bevétele 247,723 frt 83 kr; felesleg 25 frt 84 1/2 kr. Ezen adatok szemügyre vétele hatalmas tanúságot tesz városunk kedvező pénzügyi viszonyairól. Legközelebb kimerítőbb összehasonlítást fognak összeállítani és városi háztartásunkról kimerítőbb tudósítást hozni.

— Hirdetmény. Zenta város rendőrkapitányi hivatala részéről ezennel közhírré tétetik, hogy ellenőrzési szemle f. évi október hó 13., 14., 15. és 16-án fog tartatni. Miért is felhívatnak mindazon es. és kir. hadsereg kötelékébe tartozó tartalékosok, kik folyó évben tényleges szolgálatban nem voltak, hogy a jelzett napokon reggeli 8 órakor a következő sorrendben, a törvényes következmények terhe mellett okvetlenül megjelenjenek. U. m. f. évi október 13-án 1878. és 1879. évfolyambeliek, 14-én 1880., 1881. és 1882. évfolyambeliek, végre október 16-án a Zentán tartózkodó s vidéki illetőségű tartalékosok. Aki az ellenőrzési szemléről jogtalanul elmarad, az f. évi november 24-én Szabadkán, saját költségén utóellenőrzési szemlén lesz köteles megjeleni. Zentán, 1888. szeptember 30. Boromisza János rfőkapitány.

— Tanonczok főlzabeditása tárgyában a belügyminiszterium nem rég rendeletet bocsájtott ki, mely szerint a főlzabeditásért semmi nemű díj sem szedhető.

— Postatakarékpénztári forgalom a zentai m. kir. posta és távirda hivatalnál f. évi szeptember hóban 45 drb betét 366 frt 30 kr összegben és 15 drb felmondás 300 frt 4 kr összegben eszközöltetvén marad 66 frt 26 kr mint e hóban tisztán megtakarított összeg. Zentán, 1888. évi szeptember 30-án. Nikel.

Hosszu gondolkodás után végre legjobbnak találta, Rezsőnek levelet írni.

Egészen biztosnak látszott lenni abban, hogy a párbajt megakadályozza ezzel, mert bizonyos nyugodtsággal s higgadsággal fogott a levél megírásúhoz, melyet a pályaudvarhoz való útjában a legközelebbi helyi-postaszekrénybe dobott.

Senki sem volt ez órában vigább, mint Lassen Rezső, ki azt hívé, hogy a doktornak iszonyu szerelmesnek kell lennie, hogy még párbajra is engedni kerüljön a dolgot.

Más részről ismét boszankodott amiatt, hogy vetélytársának engedte át a teret s ez annál is inkább boszantá, minthogy egyre bájosabban lebeggett lelke előtt a szép távirónő képe.

„Vigyé ördög!” e szavakkal szakítá felbe gondolkodó hallgatagságát; „még egyszer megkísérellem!” Legfőlebb párbaj támadhat belőle! A leány nagyon bájos! El, a pályaudvarba!”

Ki akart a szobából távozni, midőn a pinczér egy éppen érkezett levelet hozott neki.

„Női irás,” mondá Rezső magában, miközben a borítékot minden oldalról vizsgálta.

Gyorsan feltöré s a következőt olvasta.

„Lassen Rezső urnak!”

Woldemár mindent megmondott nekem; még azt is, hogy párbaj akar kifejlődni önök közt s

ez ügyben írok én is önnek. Oh, Rezső, ha még egy csepp tisztelete van irányomban, úgy ígérjen meg Woldemárnak mindent, mit akar.

Megbocsátok önnek, mert hiszen nem tudta, hogy én voltam.

Kirchberg Zsuzsánna.*

Rezső két kezével kiterjesztve tartá az iratot s még egyszer, azután harmadszor és negyedszer olvasta át tartalmát s ama meggyőződés, hogy a szép távirónő nem más, mint Kirchberg Zsuzsi, az orvos huga, annyira hatott reá s oly rikító, kínos szímben tünteté fel előtte a modort, melylyel a leányhoz közeledett, hogy egészen megsemmisítve érzé magát.

Kirchberg Zsuzsánna! lehetséges volna ez?

Egészen mereven állott bámulatában s mintegy álmódva visszaterelé képzeletét a multba. Láttá magát, mint főgymnázistát Kirchberg kertületi orvos házánál megfordulni s egy pajkosan mosolygó, vidor, kedves leányka képe merült fel emlékezetében.

„Igen ő az!” kiálta fel. „Istenem, hol is volt az én szemem?”

Hevesen kezdett a szobában fel s alá jár-kálni, s a levelet kezében összegyűrte.

Most természetesen világos lett előtte a doktor eljárásának oka, s minél jobban értett meg mindent, annál kinzőbb s nyomasztóbb lett reá

nézve annak beismerése, mennyire rútt szerepet játszott ez ügyben.

Nagy izgatottságban összehajtá a papírt, zsebébe dugá s azután néhányszor ujjaival végig simítá haját. Nem maradhatott meg a szobában, kifelé vonzódtott.

A várhídon át a hársak felé ment s azután egyre mélyebben az állataertbe.

Anélkül, hogy arra ügyelne, mi történik mellette, folytatá útját s annyira volt gondolatába merülve, hogy a brandenburgi kapunál egy kocsi majdnem elgázolta.

A bibliában az mondatik az elveszett fiuról, hogy „magába esapott.” Ugyanez történt e perczben Rezsővel is.

Igen, ő is magába esapott s e esapás gyújtott.

Egő arccal s lázas izgatottságban egyszerre felbeszakítá céltalan barangolását s észrevette, hogy már az állatkerti skatig-rink-esarnokhoz érkezett. Itt néhány lépésnyire bement a fák közé.

Nyugtalanul gondolkodó tekintetét most ragyogó lelkesedés váltá fel.

Ki olvasta volna le a magános vándor arczáról, hogy éppen most nagy elhatározás fogamzott meg benne? — Megtörtént. — Lassen Rezső eldöntötte jövőjét s el volt határozva Kirchberg Zsuzsánnaát nőül venni.

(Folyt. köv.)

— Az erdélyrészi magyar közművelődési egyesület 3 felhívásának kettejét, melynek közlésére felkértük, mai számunkban találja t. olvasó közönségünk. A harmadikat térszűke miatt csak a jövő héten fogjuk közölni. — Kötelességünknek tartjuk egyuttal e nemzeti ügyünket is tápoló egyület hazafias közönségünk áldozat készségébe ajánlani, mert „nyelvében él a nemzet” és ez egyesület fő célja, az erdélyrészi eloláhosodott magyarokat ismét magyarokká nevelni, a magyar szóra megtanítani és így a nyelv elcsajátítása által a nemzetnek új életforrást teremteni.

— **Miniszteri körrendeletek.** I. Azon ismételve előfordult esetek, hogy a vármegyék házi és gyámpénztáraiban kezelt értékpapírok kamatszelvevényeinek vagy az ezek tulajdonát képező s kisorsolt kötvények értékének beváltása körül követelt késedelmes eljárás miatt az illető pénztárak tetemes károsodást szenvedtek, f. évi február 9-én 9811. sz. a. kibocsátott körrendelettel felhívtam a törvényhatóságokat, hogy az említett pénztárakban kezelt értékpapírok kamatszelvevényeinek, valamint a kisorsolt kötvényeknek idejében való beváltására szigorú gondot fordítsanak s egyszersmind intézkedjenek, hogy a pénztári közegek e részbeni eljárása ugy a megyei számvevőség, mint az 1886. évi XXI. t.-cz. 68. §-a g. pontja értelmében havonként megejtendő pénztárvizsgálatot eszközöző bizottság által is kellőleg ellenőriztessék. Ezen körrendeletem folytán több törvényhatóság részéről azon kérelem intéztetvén hozzám, hogy adnék tájékoztatást a részben, vajjon mely uton lenne a kisorsolt kötvények felől megbízható tudomás szerzhető: minthogy a törvényhatósági pénztárakban őrzött értékpapírok pontos kezeléséhez csakugyan elengedhetlenül szükséges az, hogy ezen pénztárak kezelőinek megadassék az alkalom arra, hogy hiteles értesítéseket szerezhessenek az országban forgalomban lévő értékpapírok kisorsolásának eredményéről: ezek folytán a fennidézett körrendelet kapcsán értesíteni kívántam a törvényhatóságokat, hogy a Lendvay Sándor által szerkesztett „Pénzügyi Utmutató” című szakközöny, mely a magyar államban forgalomban levő és kisorsolás alá eső összes értékpapírok hiteles sorsolási lajstromait közli s e mellett az értékpapírok kezelésére és azok természetére nézve különben is becses ismeretető adatokat tartalmaz, a szóban forgó czélra igen alkalmasnak mutatkozik, minélfogya azt, mint teljesen megbízható szakközönnyt a törvényhatóság pártoló figyelmébe is ajánlom. Bővebb tájékoztatást végett egyuttal megjegyzem, hogy ezen szakközöny minden kisorsolás után jelenik meg, előfizetési ára egész évre csak 2 forint s az előfizetési pénzek a nevezett lap kiadóhivatalához (Budapest, Andrassy-ut 84. sz. a.) intézendők. Budapest, 1888. évi május hó 19-én. B. Orczy Béla s. k. — 2. A törvényhatósági pénztárakban őrzött értékpapírok pontos kezelése érdekében a vármegye közönségéhez f. évi május hó 19-én 32495. sz. a. intézett rendeletemet alatti a közigazgatási bizottságnak megküldöm. Miután azonban a kisorsolt értékpapírok, valamint az időnkint esedékessé váló kamatszelvevények beváltásának elmulasztása, a lejárati időről biztos értesítés hiján ugy a rendezett tanácsú városok, valamint az 1877. évi XX. t.-cz. 174. §-a alapján a gyámhatósági jog gyakorlásával felruházott községek és községbeli gyámoltak és gondnokoltak pénzei kezelésére engedélyt nyert községek gyámpénztáraiban is előfordulhat: felhívom a közigazgatási bizottságot, figyelmeztesse a területén esetleg lévő rendezett tanácsú várost, az 1877. évi XX. t.-cz. 285. §-a alapján a községbeli gyámoltak és gondnokoltak pénzei kezelésére engedélyt nyert községet, hogy idézett körrendeletben a vármegye pártoló figyelmébe ajánlt „Pénzügyi Utmutató” című szakközönnyt gyámpénztáraik részére megrendelni annyival is inkább czélszerű, mert a kisorsolt értékpapírok, valamint az időnkint esedékessé váló kamatszelvevények beváltásának elmulasztása folytán felmerülő károkért a felelősség az illető árvaszékre s gyámpénztári tisztségre hárulik. Budapest, 1888-ik évi június hó 9-én. Bárány Orczy Béla s. k.

— **Rendőri hírek.** Magyar Gyula a „Zentai Hírlap” volt szerkesztője a helybeli kir. bíróhoz kísértetett, és becsületértés vétsége miatt vizsgálati fogságba helyeztetett. — Gyilkosság. Kopasz Gábor, ki szeptember hó 23-án esti órákban az újtemplom téren verekedést idézett elő, és társaira ugyanakkor három lövést intézett, f. é. szept. 30-án több társával Haresa Klári kocsijában ismét verekedést idézett elő, mi közben Fehér Istvánt és Grézi Jánost megszurták. Előbbi sebei folytán már meghalt, utóbbi pedig életveszélyben forog. — F. hó 4-én Radujkó Milán adalagos 7 öles kazal busaszalmája ismeretlen okból meggyuladt s teljesen leégett. A kár mintegy 70 forint. A szalma biztosítva volt.

Magyarország vármegyéi, önálló törvényhatósági és rendezett tanácsú városai Tek. közönségéhez

hazafias tisztelettel.

Midőn ezelőtt három évvel egyesületünk a nemzet közbiztonságával megalakult, kiváló hazafias férfiak, hatóságok és testületek részéről vettük azt a kijelentést, hogy nagyobb mérvű pártolásra érdemes voltunkat iparkodjunk először — tényekkel igazolni. Az eszme különben való nemességét, a föllépés egető szükségét mindenki elismerte: de előbb magatartásunk minden tekintetben dicsérendő voltát és sikereinket várta mindenki, az áldozatkészség állandóságát ettől tévén függővé.

Nem tekintve a föltétel súlyosságát — mert eredményeket érni el megfelelő támogatás nélkül, vajmi nehéz — a komoly kikötést indokoltnak ismertük el s e szerint iparkodtunk isten után eljárni.

Önérettel küldhetjük meg most tehát itt a minden vonalon megindított akció kimutatását jelentésképen a már megfelelőleg áldozott közönségnek, s egyszersmind — hol ennek helye áll fönn — hazafias bizalommal hivatkozva az ígéretre kéresképen a kiérdemelt tovább támogatás iránt.

Kimutatásunkba betekintve, meggyőződhetik a nemzet, hogy szent áldozását épp oly tapintattal, mint sikerrel vettük munkába, miről legjobban tanuskodik különben az elismerés, miben immár három éves egyesületünk osztatlan részesül.

Elismeréssel és bátorítással kísérik „jogos és nemes ügyünket,“ fölséges urunkon, királyunkon kezdve, a magas kormány tagjai, a magyar egyházak fejei, a hazafias sajtó, megsegélt vidékeink s kivétel nélkül összes lözéleti előkelőségeink.

S miután kimutatásunk szerint mindazt, mit eddig kaptunk alkotásainkra leköttöttük, azonban — mint az eléggé ismeretes — a meghódítottnál még mindig végtelenül több a meghódítandó: szegyeneljük-e — ismételjük: ott ahol méltányos s illő — a kérés kötelességét, mit maga a nemzet adott kezünkbe és elvár tőlünk, midőn itt nem mint erdélyiek, hanem az ország fennállhatóságát föltételező Erdély megtartásával megbízott önálló gyanánt kérjük a segélyt.

Hol különösbbe nem merített ki részünkre az áldozás, a hálával fogadott segély után is sok mód áll támogatásunkat illetőleg rendelkezésre. Fölemlítve először is a rendszeres pótdadó fölszinen levő kérdését, állandó pártfogóként állhatnak ügyünk mellé a hatóságok: akár rendszeres alapítványnyal, évi segélylyel — vagy ha ez megvan — például egyes birtokosoknak pótdadó önkéntes felajánlására megnyerésével; a legkisebb községnek is legalább rendes tagul beléptetésével; avagy biztosításával annak, hogy az engedélyezett nyilvános előadások, vagy vármegyék részéről a falusi fonó- és tánczenedélyek díjának bizonyos százaléka az Emke javára folyjon stb. Aztán csak 17.000 férfi és nő volna-e Magyarországon, ki az ez idő szerint folyó honvédelemnek tagja lehet, s honnan jöhet erre nézve a leglátásosabb impulzus?

A hazafias napi sajtó egyhangú véleménye, hogy a támogatás intenzitásának még csak most kell következnie.

Erre nézve tesszük meg mi most a formai lépést.

Olyképen fogván fel kötelességünket, hogy az egyszer fölemelt zászlót kezünkben teljes diadal nélkül, semmi körülmények között, kiengedni nem szabad: ez újabb kérésünkkel mi beszámolásunkat tesszük a jövőnek, hogy a midőn majd mult leszünk, lássék miképen mi, kiket azon szerencse ért, hogy a legszentebb nemzeti kérdés ideiglenes lehetémenyesei valánk, megtettünk minden lehető: kötelességünknek fél uton megálló teljesítésével nem vádoltathatunk.

A nemzet geniusa nevében száll ki a remélt olajágért a hánykódó hajónak utolsó galambja.

Kolozsvár, 1888. szept. 12.

Az igazgató választmány nevében

Honfiai üdvözléssel

Gr. Bethlen Gábor
elnök.

Sándor József
titkár.

Kivonat az Emke törzskönyvből.

Magyarország 63 vármegyéje közül: örökös tag 8 vármegye, Alapító tag 11 vármegye.

Magyarország önálló törvényhatósággal bíró 28 városa közül: örökös tag 10, alapító tag 9.

Magyarország rendezett tanácsú bíró 118 városa közül: örökös tag 11, alapító tag 30.

Magyarország 12.665 kis és nagy — a 7051 pusztát, telepet, majort vagy egyéb lakóhelyet nem számítva — községe közül: alapító tag 74.

Magyarország 407 vármegyeyi járása közül: örökös tag 2, alapító tag 1.

Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület-Lobogó.

Fölhívás Magyarország leányaihoz.

A mult évben Budapesten tartott közművelődési congressus kimondta, hogy az egyesületek legfölképen a magyar nők áldozatkészségét iparkodjanak megnyerni.

Egyesületünk hálásan ismerve el az ez oldalról is kezdet óta osztatlanul tapasztalt támogatást — hiszen gyűjtőink, tagjaink, áldozóink arany-könyvében együtt található minden vidék legelőkelőbb hölgyeinek névsora — nem tartotta szükségesnek e pillanatig külön fölhívás intézését.

Most azonban egy kérdésünk van, melynek meghallgatásaért, az ügy jelképies volta miatt, Magyarország minden igaz leányához esedeznünk.

Igazgató választmányunk, a szivekben s a köztudatban önként jelentkező s tehát itt föl nem sorolandó indokok alapján, szükségesnek mondta ki a magyar Erdély megtartása végett alakult Emke számára egy lobogónak elkészíttetését.

E nemzeti trikolor, a magyar faj őseredeti jellemvonásának, a nőiség cultusának symbolumát, az istenanya képét fogja magán hordani, jelezvén, hogy Magyarország védasszonya: a nő, ki az erköles s így a nemzet.

Ezt a lobogót Magyarország asszonyainak kell összeadniok.

Erre kérünk bármely csekély, legkisebb adományt is.

Legyen e szent, ügyünk magasztosságához méltó, tündöklő lobogóban minden magyar nőtől egy szalag, egy szögecske.

Öröklődjék le századokra e ragyogó jelvény s föntartva napjainak küzdelmeinek emlékezetét, hirdesse s igazolja hitünket, hogy végül is e lobogó alatti békés küzdelmeink fogják befejezni azt a munkát, melyért ősidőktől oly sokszor lobogtatánk esatavértől pirosuló zászlót hadainkon.

A legkisebb adományt is ennek a munkának jelképies megőrkítésére örömmel fogadjuk s minden nemes, igaz magyar nőtől kivétel nélkül kérjük.

Az igazgató választmány nevében

Kolozsvárt, 1888. szept. 12-én.

Gróf Bethlen Gábor,
elnök.

Sándor József,
titkár.

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Schvarex Sándor.

H I R D E T É S E K

Vasuti menetrend.

BUDAPEST-ZIMONYI IRÁNY				
	expr.	szem.	gyors.	omn.
Budapest indulás	5.38	8	2.28	9.10
Szabadka érkezés	8.54	1.03	6.00*	8.50
Szabadkáról indulás lefelé	8.59	1.16	6.18*	8.59
Csantavér érkezés	—	2.29	—	6.42
Csantavérről felfelé	—	9.21	1.01	10.23*
Szabadka érkezés	6.08	9.41	1.45	10.52*
" indulás	6.10	9.53	2.25	11.22*
Budapest érkezés	9.10	1.42	7.30*	6.50*

SZABADKA-BAJAI SZÁRNYVONAL				
		vegy.	szem.	
Szabadka indulás		5.45*	2.45*	
Baja érkezés		8.52	5.02	
Baja indulás		6.50*	10.26	
Szabadka érkezés		10	12.10	

SZABADKA-ESZÉK-VILLÁNYI IRÁNY				
	vegy.	szem.	vegy	
Szabadka indulás	5.25*	2.10	6.10*	
Zombor érkezés	8.05	3.47	9.27	
Eszék "	1.47	6.18	4.25	
Villány "	3.47	—	6.21	
Villány indulás	—	1.08	9.20*	
Eszék indulás	8.26	3.46	11.31	
Zombor	11.19	8.10*	6.59	
Szabadka érkezés	12.55	10.42*	9.05	

HORGOS-SZABADKA és HORGOS-SZEGED

	szem. v.	szem. v.	vegy
Horgosról indul	8.40	12.25	9.30*
Szabadkára érkezik	9.34	1.20	10.36
Horgosról indul	3.34	7.27*	6.35
Szeged érkezés	4.13	8.06*	7.16

A személyszállító hajók menet rendje.

Szegedről Zimonyig minden vasárnap, kedd, és csütörtökön reggel 5 órakor.

Szegedről Tételig minden vasárnap, hétfőn, kedd, szerda, csütörtök, és pénteken reggel 5 órakor.

Zentáról Zimonyig minden vasárnap, kedd, és csütörtökön reggel 1/2 8 órakor.

Zentáról Tételig minden vasárnap, hétfőn, kedd, szerda, csütörtök, és pénteken reggel 1/2 8 órakor.

Zentáról Szegedig minden vasárnap, hétfőn, kedd, szerda, csütörtök, és pénteken, reggel 1/2 9 órakor.

Az ügynökség.

Hirdetmény.

Özv. Déry Manónénak Rudics Rozál elleni végrehajtási ügyében a zentai kir. járásbírósnak 9356 88. szám alatti végzése folytán haszonbérbe kiadom a Rudics Rozál által birtokolt földekből 25 30 lán-czot f. é. október hó 8-án hétfőn d. e. 10 órakor a városháza udvarában.

Kozár éter,
zárgondnok.

H I R D E T M É N Y.

A zentai 751. sz. tjkvi és 762. összeírási számú Kinizsi-utczában fekvő

H Á Z

szabadkézből, kedvező feltételek mellett, eladó.

A ház a főpiacz illetve főtér közelében van.

A feltételek Schvarcz Sándor ur könyvkereskedésében tudhatók meg.

Tisztelettel értesítetik a n. é. közönség, hogy Deutsch József-féle újtemplomtéri házban levő varrodában mindenféle

fehér- és tarkanemű
v a r r á s

jutányos áron elvállaltatik.

SCHVARCZ SÁNDOR

könyv-, papir- és rajzszekerkeskedő

könyvnyomda és könyvkötészettulajdonos

ajánlja dusan berendezett

KÖNYVNYOMDÁJÁT ÉS KÖNYVKÖTÉSZETÉT

mindennemű munkák gyors elkészítésére legolcsóbb áron pontos és csinos kivitelben.

Könyv- és papirkereskedésében raktáron vannak

— a magyar irodalom legújabb termékei, igen diszes imakönyvek, —

saját intézetében készült ügyvédi-, községi- és kereskedelmi nyomtatványok,

üzleti fő- és mellékkönyvek.

Nyomatott Schvarcz Sándornál Zentán.